

2013-05-08

Göteborgsregionens
kommunalförbund

A close-up photograph of bright green ferns, filling the background of the lower half of the page. The ferns are in sharp focus, showing their intricate, feathery structure.

**Verksamhetsinriktning
och Budget för GR år 2014**

Index

Age management och Employer branding	13
Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag	11
Arena för innovation	25
Barn och unga	20
Behovsstyrda aktiviteter dominerar	25
Boende	19
Bostadsbyggande	16
Brukarens delaktighet	19
De äldres välbefinnande.....	20
Det öppna utbildningslandskapet	28
En arbetsmarknad för alla	13
En orolig europeisk marknad präglar den regionala arbetsmarknaden	10
En stödstruktur för validering.....	12
En tudelad arbetsmarknad	11
Energi	17
E-samhället.....	20
Ett regionalt arbetsmarknadspolitiskt program	14
Ett ökat antal asylsökande de närmaste åren.	11
EU & internationellt arbete	12
EU- och det internationella perspektivet	8
EU-arbetet	20
Feriearbete	13
Förnyelsebehov	4
GRs politiska rådslagsprocess	19
GRvux, GRsfi	28
Gränssnitt kommun och stat	11
Grön- och blåstruktur	16
Hur skapa utrymme för förebyggande arbete?	19
Hållbar utveckling.....	8
Hälsa bland kommunanställda	13
Integrerat forsknings- och utvecklingsarbete	18
Interorganisatorisk samverkan	24
Katalysator – ett forum för kunskaps-, idé- och erfarenhetsutbyte.....	25
Klimat och sårbarhet	17
Kommunala arbetsmarknadsinsatsers uppföljning och kvalitet	13
Kommunernas roll i arbetsmarknads- politiken.....	11
Kommungemensam plattform för nyanlända flyktingar	12
Kompetensutveckling för pedagoger och ledare.....	27
Kompetensutveckling genom idé- och erfarenhetsutbyte	18
Kompetensutveckling	8, 13
Kretslopp	16
Kunskapsbaserad socialtjänst	20
Kunskapsspridning i samspel med praktiken..	19
Luft- och miljövårdsarbete	16
Läromedelssamverkan.....	26
Materialförsörjning.....	17
Minska obalansen på arbetsmarknaden	14
Mistra Urban Futures	9
Mitt i livet	20
Näringsliv.....	17
Plattform för samverkan och gemensamt agerande.....	19
Politisk styrning och nätverksarbete	7
Regional styrka – en plattform för gemensamt agerande	25
Samspelet mellan förbundsstyrelse och Utbildningsgrupp	25
Samverkan med utbildningsanordnare/ lärosäten.....	21
Samverkansavtal, överenskommelser och avsiktsförklaringar.....	24
Sektorsövergripande arbete	25
Skalfördelar – en arena för sambruk	24
Skola–arbetslivssamarbete.....	26
Stadsregionen.....	4
Strategiska utvecklingsfrågor för GR	5
Transportinfrastruktur	16
Tydlig målgruppsfokusering.....	25
Ungdomar, arbete och framtidsutsikter	19
Ungdomars etablering på arbetsmarknaden	12
Uppdraget	7
Utvecklingsarbete och interkommunalt sambruk integrerat	24
Ökad pendling	4

Förslag till Verksamhets- inriktning och Budget för GR år 2014

Att tillvarata arbetsmarknadsregionens fulla potential.....	4
Utgångspunkter för processen inför budget 2014.....	6
13 kommuner samarbetar	7
Styrgruppen för arbetsmarknad	10
Styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad.....	15
Sociala styrgruppen	18
Utbildningsgruppen	22
Resursfördelning.....	29

Att tillvarata arbetsmarknadsregionens fulla potential

2013 påbörjar västvärlden sitt femte år av skuldskris, och Konjunkturinstitutet bedömer ingen klar förbättring förrän 2016. Framför oss ligger således ytterligare några år av låga räntor och kraftiga stimulanser för att hålla igång ekonomin. Även om Sverige inte har övriga Europas obalanser i ekonomin påverkas särskilt exportindustrin av lägre efterfrågan, vilket märks genom en växande arbetslöshet. Inom Göteborgsregionen inträffade en rejäl dämpning efter sommaren 2012 med en svag konjunktur främst inom industri och detaljhandel. Den kommunala sektorn har ännu inte haft någon nedgång, men vi måste också ha skärpt beredskap för nya förändringar i omvärlden och vara beredda på att snabbt kunna ställa om vår verksamhet.

Ökad pendling

Inom Göteborgsregionen har vi en kraftig ökning av pendlingen under de senaste åren, vilket är ett tecken på att arbetsmarknadsregionen växer. Med dubbelspår och fyrfältsväg till Trollhättan förbättras kommunikationerna, och de närmaste åren förstärks dessa av ytterligare investeringar i Västsvenska paketet och i planerna på bättre tågförbindelser mellan Göteborg och Borås. Bra infrastruktur är en förutsättning för en växande arbetsmarknadsregion. I tider med svag sysselsättning är det ännu viktigare med ett utökat omland. Små arbetsmarknader med dåliga kommunikationer har begränsade möjligheter att hänga med i den globala ekonomins allt högre förändringstakt. Kraven på lämplig kompetens och matchning mellan arbetstillfällen och människor är lättare att lösa inom en växande arbetsmarknadsregion med ett stort utbud av jobb.

Förnyelsebehov

Konsultbolaget McKinsey gjorde under 2012 studien Tillväxt och förnyelse i den svenska ekonomin. Man konstaterar inledningsvis att Sverige har en låg statsskuld, positiv bytesbalans och en ekonomisk tillväxt som under de senaste 15- 20 åren överstigit tillväxten i både USA och EU. Det noteras att många av dessa positiva siffror burits upp av en framgångsrik exportindustri, som svarar för en tredjedel av den svenska ekonomin. Det finns dock betydande utmaningar och behov av förbättringar i den lokala tjänstesektorn, ca 40 procent av den svenska ekonomin, och inom den offentliga sektorn, ca 30 procent av den svenska ekonomin. Dessa sektorer har båda under samma period haft en svagare utveckling; endast i nivå med genomsnittet inom EU. McKinsey konstaterar att detta är otillfredsställande och att det finns ett antal orosmoln kring landets långsiktiga tillväxt: konkurrensen från utvecklingsländer ökar i snabb takt, kvaliteten i det svenska utbildningssystemet sjunker och befolkningen åldras.

För att komma tillrätta med problemen pekar McKinsey på behov av olika åtgärder för kommundom: mer ambitiösa målsättningar, högre grad av resultatredovisning av vad som åstadkoms för att förbättra produktivitet och kvalitet samt konsolidering, sammanslagning av mindre kommuner, för att höja kompetensen och effektiviteten i förvaltningen.

Stadsregionen

I hela västvärlden växer större städer till stadsregioner som får ökad betydelse för ekonomins utveckling, konkurrenskraft och livsmiljö. Dessa områden består för det mesta av en stad och omgivande kommuner som bland annat genom arbetspendling

Nils-Gunnar Ernstson,
förbundsdirektör på GR.

är funktionellt länkade till staden. Inom stadsregionerna är det vanligt att människor bor i en kommun men arbetar, konsumerar och tillbringar sin fritid i andra kommuner. Forskare vid Umeå universitet, institutionen för statskunskap, som följer denna utveckling i Sverige konstaterar att Göteborgsregionen i växande grad utmärks av detta mönster. Det lokala medborgarskapet med t.ex. rösträtt och skattskyldighet är knutet till hemkommunen, men nyttjandet av territoriet sträcker sig ofta långt utanför. Det intressanta är att utvecklingen under senare år alltmer visar på ett ökande intresse hos dem som bor i kranskommunerna för den politik som bedrivs i Göteborg och vice versa. Känslan av tillhörighet till Göteborgsregionen och att vara göteborgare är starkare bland dem som bor i Göteborgs kommun och i de kommuner som direkt gränsar till Göteborg, men något svagare i de yttre belägna kommunerna.

Strategiska utvecklingsfrågor för GR

Mot bakgrund av en arbetsmarknadsregion som växer genom ökad pendling och bättre kommunikationer är den viktigaste uppgiften för GR att stödja medlemskommunernas utveckling inom olika verksamhetsområden för att tillvarata områdets fulla potential. Det behövs en tydlig markering av några för medlemskommunerna gemensamma och strategiska behov:

- **Tillväxt- och hållbarhetsperspektiven.** Arbeta pågående att tillsammans med BRG uppdatera mål-

och strategidokumentet *Uthållig tillväxt* och dra upp riktlinjer för fortsatt arbete. Översynen kompletteras med mål och strategier riktade mot sociala och miljömässiga behov.

- **Företagens konkurrensförmåga** är en förutsättning för en god välfärd. Göteborgsregionens företag konkurrerar i hög grad på en internationell arena, där kraven hela tiden växer. Kommunerna har en mycket viktig uppgift i att utveckla ett företagsklimat som ger stöd åt företagens etablering och utveckling i Göteborgsregionen.
- **Kvalitet i kommunernas välfärdstjänster och en socialt hållbar utveckling** drar till sig både medborgare och företag samt stärker områdets attraktivitet. Attraktiva städer och regioner präglas av mångfald. Den stora utmaningen för GR-området och andra storstadsområden är att få till ett systematiskt arbete för framgångsrik integration genom förbättringar vad gäller arbete, boende och en utbildning som alltmer inriktas på ett livslångt lärande.
- Många aktörer och krafter är aktiva och delaktiga i en regional samhällsutveckling. För GR är det viktigt att hela tiden behålla och utveckla förmågan till **konstruktivt samarbete** med andra berörda partners. Det krävs alltmer av mål- och resultatstyrda samarbeten i nätverksform.
- **Tydlighet i GRs egna uppdrag och mandat.** Under 2012 beslutade kommunalförbundens samarbetsorganisation Västkom, tillsammans med Västra Götalandsregionen, om en gemensam struktur för ledning i samverkan. Denna har sin bakgrund i regeringens överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting om en evidensbaserad praktik i socialtjänsten och angränsande delar av hälso- och sjukvården samt om en sammanhållen vård av och omsorg om de mest sjuka äldre. GR saknar för närvarande uppdrag inom två områden som ingår i Vision Västra Götaland – hälso- och sjukvård samt kultur. Inom särskilt hälso- och sjukvård växer behoven av ett GR-engagemang för att i samarbete med VGR, proaktivt och fullt ut, kunna tillvarata kraften i kommunalförbundsuppdraget och den växande arbetsmarknadsregionen.

Utgångspunkter för processen inför budget 2014

Uppläggnig av budgetarbetet

GRs förbundsfullmäktige ska före utgången av september månad fastställa budgeten för kommande år. För att få delaktighet och ett brett engagemang ges medlemskommunerna möjlighet att lämna synpunkter på verksamhetsinriktnings- och budgetförslaget (samrådsunderlaget). Inför budgetprocessen 2014 har de politiska styrgrupperna under hösten 2012 utarbetat förslag till verksamhetsinriktning inom respektive område, med utgångspunkt från en analys av inriktningen på verksamheten 2013. Efter ställningstagande i förbundsstyrelsen den 22 februari 2013 genomförs samrådet med kommunerna under våren. När kommunerna lämnat sina synpunkter beslutar förbundsstyrelsen om verksamhetsinriktning och budget den 24 maj. Förbundsfullmäktige fastställer budgeten den 11 juni 2013.

Tidplan

Följande datum gäller för behandling av verksamhetsinriktning och budget för 2014:

2013 Vad händer?

- 7 febr Utskick till förbundsstyrelsen och kommunerna av presidietts förslag till samrådsunderlag och budget 2014.
- 22 feb Förbundsstyrelsen beslutar om samrådsunderlaget.
- 5 apr Synpunkter till GR från kommunerna.
- 6 maj Presidiet tar ställning till budgetförslaget.
- 24 maj Förbundsstyrelsen beslutar om förslag till verksamhetsinriktning och budget.
- 11 juni Förbundsfullmäktige fastställer budget och medlemsavgift.

13 kommuner samarbetar

GR är en samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige som tillsammans har cirka 940 000 invånare. Högsta beslutande organ är förbundsfullmäktige som sammanträder en gång per år. Den löpande verksamheten styrs av förbundsstyrelsen som består av politiska representanter från respektive kommun. Verksamheten finansieras till viss del genom årliga medlemsavgifter från kommunerna (ca 20 procent), medan huvuddelen (ca 80 procent) finansieras genom intäkter från kurser, konferenser, utredningsarbete, sambruk, forskningsuppdrag m.m. GR har en årsomsättning på cirka 291 mkr (2012).

Uppdraget

GR är ett kommunalförbund som även har kommunförbundsuppgifter. Som kommunalförbund är GR en offentligrättslig form för frivillig samverkan mellan kommuner och denna form för samverkan regleras i kommunallagen (3 kap, §§ 20-28). Som kommunförbund är GR en intresseorganisation som för kommunernas räkning bevakar rena intressefrågor.

Förbundets uppgifter regleras i förbundsordningen som fastställs av förbundsmedlemmarnas fullmäktige. Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att som organ för Göteborgsregionen tillvarata medlemskommunernas intressen samt främja deras samverkan och ge dem service. GR ska stödja och utveckla den kommunala självstyrelsen. Förbundet ska också genom samhällsplanerande insatser och utredningar verka för samordning av angelägenheter av gemensamt intresse för medlemskommunerna inom regionplanering, näringsliv/ marknadsföring, kommunikationer, teknisk försörjning, utbildning, natur- och miljövård, bostadsförsörjning, sociala frågor, arbetsmarknadsfrågor samt regionala verksamheters

finansiering. Dessutom innebär uppdraget att GR ska bistå kommunerna med utbildningsinsatser, utvecklingsaktiviteter och medieinsatser. Förbundet ska även svara för antagningen till gymnasieskolan enligt skollagen samt för anordnande av lärande för vuxna.

Politisk styrning och nätverksarbete

Förbundsstyrelsens uppdrag är enligt förbundsordningen att se till att förbundets fastställda mål och planer följs samt att ha hand om den löpande förvaltningen. För att bereda arbetet inom olika målområden finns dessutom följande politiska styrgrupper: Utbildningsgruppen (också intagningsnämnd utsedd av förbundsfullmäktige), styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad, sociala styrgruppen samt styrgruppen för arbetsmarknad. Styrgrupperna har en viktig roll i att omsätta förbundsstyrelsens antagna mål och strategier till olika kommungemensamma aktiviteter inom respektive styrgrupps verksamhetsområde. Styrgrupperna tar också egna politiska initiativ inom sina respektive verksamhetsområden. Idé- och erfarenhetsutbyte är en viktig del i styrgruppernas arbete.

Centralt för GRs uppdrag är å ena sidan den starka politiska styrningen, å andra sidan nätverksarbetet. Dialog förs både i politiska grupper och i tjänstemannanätverk. Detta samspel skapar förutsättningar för ett väl förankrat arbete med goda resultat men också för kreativitet, flexibilitet och nytänkande. GRs uppdrag utförs även i tät samverkan mellan medlemskommunerna och andra aktörer i det omgivande samhället som till exempel Business Region Göteborg (BRG), övriga kommunalförbund i länet, Västra Götalandsregionen och statliga regionala organ.

Hållbar utveckling

GR ska bidra till en hållbar utveckling i medlemskommunerna. Denna utveckling kan beskrivas i tre grundläggande och inbördes beroende dimensioner – den ekonomiska, den miljömässiga och den sociala. Ett hållbart samhälle ska tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers. Alla beslut ska utformas på ett sätt som balanserar dessa tre dimensioner.

”Vision Västra Götaland – Det goda livet” är den gemensamma visionen för region och kommuner i Västra Götaland. Visionen ska också prägla GRs verksamhet. Fem fokusområden betonas; ett livskraftigt näringsliv, kompetens och kunskapsutveckling, infrastruktur och kommunikationer, kultur samt hälsa. Fyra generella perspektiv ska genomföra arbetet; den gemensamma regionen, jämställdhet, integration och internationisering.

Förbundsstyrelsen har genom mål- och strategidokumentet ”Uthållig tillväxt – mål och strategier med fokus på hållbar regional struktur” (antaget i maj 2006) beskrivit de grundläggande utmaningarna för Göteborgsregionens utveckling. *Göteborgsregionen ska vara en stark och tydlig tillväxtregion i Europa – en region som är attraktiv att bo, leva och verka i, samt besöka. Genom ett gemensamt målinriktat arbete vill vi stärka regionens kvaliteter och aktivt arbeta för att möta framtidens utmaningar.*

Kompetensutveckling

GR ser kompetensutveckling för personer som är verksamma i Göteborgsregionens medlemskommuner som ett viktigt medel för att utveckla vår region. Förbundsordningen betonar vikten av utbildnings- och utvecklingsinsatser och i ”Vision Västra Götaland” utpekas kompetens- och kunskapsutveckling som ett av fem viktiga fokusområden.

Kompetensutvecklingen i GRs regi är tillgänglig för alla och möjlig att kombinera med annan verksam-

het. Utbudet av kurser, konferenser och seminarier spänner över ett brett verksamhetsfält. Formerna för arrangemangen utvecklas kontinuerligt, t.ex. möjlighet att som komplement ta del av föreläsningar på distans i realtid och förlägga lärandet till arbetsplatsen. En viktig del är att bidra till att hålla medlemskommunerna uppdaterade i ny lagstiftning, nya regelverk och olika former av nationella riktlinjer. Utbudet omfattar även yrkesinriktade utbildningar, och utvecklingsprogram. Möjligheten för anställda och förtroendevalda att mötas över kom-

mungränserna i olika lärandemiljöer

är en mycket viktig ingrediens som också stimulerar till ett fortsatt erfarenhetsutbyte efter utvecklingsprogrammets, utbildningens och/eller konferensens slut.

Kompetensutvecklingen kan bestå av kortare eller längre insatser som bedrivs i samarbete med exempelvis högskola och universitet. Vissa insatser inom t.ex. socialtjänstens verksamhetsområde initieras och medfinansieras av staten. Socialfonden är

ytterligare ett exempel på möjlig medfinansiering av kommungemensamma kompetensinsatser.

Oavsett finansiering ska behovet av insatser och om de bör vara kommungemensamma definieras av medlemskommunerna. Utbudet ska komplettera medlemskommunernas egna insatser. Detta förutsätter en tät dialog med medlemmarna och en god förankring i nätverken..

EU- och det internationella perspektivet

Det internationella perspektivet och EU-frågorna ska genomsyra förbundets verksamhet. GRs EU-arbete är alltid resultatet av ett uttalat behov i medlemskommunerna och bedrivs i tät dialog med de inom GR etablerade nätverken. Omvärldsbevakning och kompetensutveckling kring EU-frågor är en del av uppgiften. Ett aktivt deltagande i EU-projekt be-

traktas därmed som en av flera projektfinansieringsformer för GR. EU-arbetet inom förbundet ska bidra till tillväxt och utveckling i medlemskommunerna, gärna i form av gemensamma utvecklingsprojekt.

Framtidens EU-program kommer att ha en allt större fokus på att EU-projekten genomförs gränsöverskridande. I linje med detta deltar GR i allt fler EU-projekt som genomförs mellan regioner över nationsgränser.

GR deltar i flera regionala, nationella och internationella EU-nätverk som rör utbildning, arbetsmark-

nad, sociala frågor, samhällsplanering och forskning. I flera sammanhang bedrivs internationellt arbete i samverkan med andra organisationer, privata såväl som offentliga, där EU-arbetet är att betrakta som en integrerad del i ett större internationellt perspektiv. Mycket av kommunernas och GRs arbete med EU-frågorna kommer nu att fokuseras på förberedelserna inför den nya programperioden 2014-2020.

Mistra Urban Futures

Mistra Urban Futures är ett internationellt kunskapscentrum inom hållbar stadsutveckling, där GR är en av sju parter tillsammans med Chalmers Tekniska Högskola, Göteborgs Universitet, IVL (Svenska miljöinstitutet), Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad. GRs viktigaste uppgift är att företräda de medlemskommuner som vill delta. Här ges nya möjligheter att utveckla ett tvärsektoriellt samarbete i nätverk samt att tillsammans med forskare och näringsliv ta fram ny kunskap för att lösa komplexa utmaningar inom stadsutvecklingsområdet. ●

Styrgruppen för arbetsmarknad

Styrgruppens roll

Styrgruppen för arbetsmarknad är en politisk beredningsgrupp till GRs förbundsstyrelse. Styrgruppen bereder frågor som är kopplade till arbetsmarknaden och som har en regional karaktär. Frågor som ingår i styrgruppens uppdrag handlar om arbetsmarknadens utveckling, nyanlända flyktingars etablering, validering och kommunernas roll som arbetsgivare.

Vision

I Göteborgsregionen ska det kommungemensamma arbetet fokusera på att alla arbetssökande ska ha samma möjligheter att söka och få ett arbete eller annan meningsfull sysselsättning. Kostnader för exkludering från arbetslivet ska omvandlas till vidareutveckling av en hållbar välfärd. Det gemensamma arbetet ska också visa på den kommunala verksamheten som ett attraktivt arbetsfält.

Göteborgsregionen ska ha en inkluderande arbetsmarknad som bidrar till en hållbar välfärd och tillväxt.

Göteborgsregionen ska vara en gemensam arbetsmarknadsregion som uppmuntrar och möjliggör etablering och utveckling av nya företagsidéer, vilket i nästa steg ger synergieffekter och skapar efterfrågan av arbetskraft inom olika branscher och sektorer.

Göteborgsregionen ska vara en arbetsmarknadsregion som har en balans mellan efterfrågan av arbetskraft och tillgång på kompetens.

Mål

Det övergripande målet är en hög sysselsättning bland Göteborgsregionens invånare.

Det handlar om att motverka arbetslösheten och så långt det är möjligt inkludera utsatta grupper i arbetsmarknaden. Ungdomar ska få inträde till arbetsmarknaden och tidiga insatser för att undvika långtidsarbetslöshet. Arbetslösa med arbetshinder ska ges möjlighet till en alternativ arbetsmarknad om alternativ på den ordinarie arbetsmarknaden är uttömda. Nyanlända och utlandsfödda ska ges möjlighet till integration genom delaktighet på arbetsmarknaden.

Utmaningar

En orolig europeisk marknad präglar den regionala arbetsmarknaden

Det råder osäkerhet om hur mycket Sverige kommer att påverkas av den ekonomiska oron som finns i Europa och i USA, men efterfrågan på varor och tjänster har minskat och prognoserna visar på att den internationella krisen kan komma till Sverige.

Sveriges arbetslöshet skiljer sig från de övriga Europeiska ländernas. En låg total arbetslöshet tenderar att ha en låg ungdomsarbetslöshet, men Sverige utmärker sig då den totala arbetslösheten ligger långt under EU-snittet medan ungdomsarbetslösheten är högre än EU-snittet.

Vid en återblick på de två senaste decenniernas arbetsmarknadsutveckling konstateras att det vid varje lågkonjunktur varit svårt att få ner arbetslöshetsnivåerna till den nivå som var innan lågkonjunkturen. Dagsläggets arbetslöshetsnivå på drygt 8 procent är högre än någonsin tidigare i starten på en lågkonjunktur. Tendensen är även att konjunkturcyklerna är betydligt kortare än tidigare.

En tudelad arbetsmarknad

Arbetsmarknaden har under de senaste åren blivit alltmer segregerad, både geografiskt och mellan olika målgrupper. Mellan 2006 och 2011 steg arbetslösheten för de unga, utrikesfödda och lågutbildade, och risken är att de blir än mer drabbade om Sverige går in i en ny lågkonjunktur.

Långtidsarbetslösa finns i högre grad i Göteborgs Stad än i kranskommunerna och en stor variation finns mellan GR-kommunerna vad gäller ungdomsarbetslösheten. Arbetsmarknaden är även tudelad utifrån att det trots en hög arbetslöshet finns rekryteringsproblem inom vissa branscher.

Ett ökat antal asylsökande de närmaste åren

Migrationsverket prognostiserar för 2013 att cirka 40 000 av de asylsökande kommer att beviljas uppehållstillstånd och att GR-kommunerna kommer att ta emot ca 2 600 personer av dem. Detta är dubbelt så många som åren innan. Situationen i Syrien har gjort att antalet asylsökande har ökat kraftigt samt att antalet sökande från andra stora asylländer också ökat. Antalet ensamkommande barn har också ökat – under 2012 ökade antalet ensamkommande barn med 35 procent jämfört mot samma period förra året.

Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag

Förändringar i arbetslöshetsförsäkringen har medfört att endast ca 30 procent av de heltidsarbetslösa är berättigade till a-kassa. Övriga inskrivna har sin försörjning på annat håll, och sannolikt är en stor andel av dem försörjningsstödstagare.

Arbetsförmedlingen har fått en tydligare roll när det gäller grupper som står långt från arbetsmarknaden, vilka motsvarar ca 60 procent av de inskrivna. Majoriteten av åtgärderna ska riktas mot dessa målgrupper oavsett vilken försörjning som den arbetslösa har. I budgetpropositionen för 2013 betonas att samma krav ska gälla för personer med a-kassa, aktivitetsstöd eller ekonomiskt bistånd.

Kommunernas roll i arbetsmarknadspolitik

Arbetsmarknadspolitik är ett statligt ansvarsområde, men kommunerna har ett stort intresse av att delta i arbetsmarknadens utveckling. Genom Lagen

om arbetslöshetsnämnd har kommunen ansvar att vidta eller på annat sätt främja kommunala åtgärder för att förebygga eller minska verkningarna av arbetslöshet. Arbetsmarknadssituationen är central utifrån flera aspekter. En god arbetsmarknad är en förutsättning för att invånarna har goda livsvillkor, att kommunen får skatteintäkter och kan bedriva en god service, osv. Detta kan i sin tur medföra att företagen i kommunen får en god tillväxt och att fler företag etableras.

Kommunen involveras i arbetsmarknadens utveckling genom uppdrag från Arbetsförmedlingen, kommunens roll som arbetsgivare, det yttersta ansvaret genom Socialtjänstlagen samt informationsansvaret för dem som är under 20 år.

Strategier

Sammankopplat med styrgruppen finns nätverk med chefer och tjänstemän. Nätverk finns för cheferna inom arbetsmarknadsverksamheterna, för personalcheferna, för tjänstemän som ansvarar för den kommungemensamma plattformen för nyanlända samt för kommunernas EU-samordnare. Inom GR finns även ett samarbete mellan styrgrupperna och över avdelningsgränserna. Arbetsmarknadens utveckling påverkar och påverkas av till exempel frågor som rör samhällsbyggnad och utbildning.

De områden som berör styrgruppen för arbetsmarknad har koppling till uppdrag inom statliga och regionala myndigheter. Ett utbyte finns även mellan GR och BRG vad gäller näringslivsutveckling och strategiska arbetsmarknadsfrågor.

Aktiviteter och löpande verksamhet

GRs arbete ska utifrån en regional utgångspunkt fokusera på följande:

Gränssnitt kommun och stat

Arbetsförmedlingen har huvudansvaret för arbetsmarknadspolitiska insatser. Under de senaste åren har uppdraget förändrats, och fler målgrupper har inkluderats. Förutom denna förändring betonas att arbetslösa oavsett försörjningsstödsform ska erbjudas arbetsmarknadsinsatser.

Styrgruppen ska verka för

- Att arbetslösa med försörjningsstöd ges möjlighet att delta i arbetsmarknadsinsatser så att

deras anställningsbarhet ökar.

- Att följa och påverka utvecklingen av arbetsmarknadspolitiken när det gäller de utsatta gruppernas möjlighet till en alternativ arbetsmarknad.
- Att öka möjligheterna till arbetsmarknadsinsatser som är utformande utifrån ett regionalt och lokalt behov.

Ungdomars etablering på arbetsmarknaden

Ungdomars etablering på arbetsmarknaden sker allt senare. I början av 90-talet var etableringsåldern ca 21 år medan den i nuläget är ca 29. Den ungdomsgrupp som har det svårast är de som fastnat i långa perioder utan arbete. Störst risk är de som saknar grundskole- eller gymnasieutbildning, är födda utomlands eller har en funktionsnedsättning som medför en nedsatt arbetsförmåga.

Många av dem som inte fullföljt skolan har dåliga erfarenheter från den traditionella skolan och där av behövs alternativ med nya former av skolmiljöer.

Flertalet av GR-kommunerna har erbjudit ungdomsjobb som ett första steg in på arbetsmarknaden. Ungdomsjobben ger den enskilde en inträdesbiljett på arbetsmarknaden, referenser och arbetslivserfarenhet.

Styrgruppen ska verka för

- Att ungdomar som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden och är långtidsarbetslösa får tillgång till ungdomsjobb.
- Att öka ungdomars möjlighet att fullfölja sin grund- och gymnasieutbildning.

En stödstruktur för validering

Validering är ett verkningsfullt och effektivt instrument när det gäller att snabbast möjligt göra personer anställningsbara. Det kan handla om personer med utbildning från annat land och/eller arbetslivserfarenhet från Sverige eller annat land.

Avgörande är att både stat/kommun tillsammans med branschorganisationerna ger möjlighet till kompletterande yrkesutbildningsinsatser. Myndigheten för yrkeshögskolan har publicerat nationella kriterier och riktlinjer för Validering av reell kompetens. Nationell samordning saknas dock fortfarande.

Den regionala stödstrukturen föreslås bestå av

1. Delregionala strukturer med noder och mötes-

platser för att koppla samman valideringens aktörer och avnämare, kartlägga behov samt planera och implementera verksamhet.

2. En regiongemensam portal med modell- och metodbank, IT-stöd och verktyg för att hantera processerna kring validering.
3. En regional Valideringskompetens med uppgift att bistå med bl.a. metod och kvalitetsstöd, information samt att verka för samordningsvinster.

Styrgruppen ska verka för

- Att GR ska bygga en stödstruktur för validering i Västsverige med bland andra Västra Götalandsregionen.

EU & internationellt arbete

GR bedriver verksamhets- och kompetensutveckling tillsammans med medlemskommunerna genom EU-projekt. Projekten initieras oftast i nätverken och uppkommer utifrån gemensamma behov och frågeställningar. GR har haft rollen som projektägare, och kommunerna deltar i styrgrupper för ledning och styrning. EU-projekten ger kommunerna möjlighet till verksamhetsutveckling som inte finansieras inom ramen för ordinarie uppdrag.

Styrgruppen ska verka för

- Att GR kan bidra till kommunernas verksamhetsutveckling genom att söka medel från EUs strukturfonder för frågeställningar och behov som initieras av kommunerna och som har bäring i EUs program.
- Att GR ska stödja kommunerna i förberedelserna inför den kommande programperioden.

Kommungemensam plattform för nyanlända flyktingar

Efter beslut i förbundsstyrelsen 2010 etablerades en kommungemensam plattform för nyanlända flyktingar. I arbetet ingår chefer från medlemskommunerna, Arbetsförmedlingen och Länsstyrelsen. I beslutet anges fyra delområden för det kommungemensamma arbetet:

- samhällsorientering
- regionaliserad sfi
- bostadsfrågan
- rehabilitering

Styrgruppen för arbetsmarknad ansvarar för den regionala samhällsorienteringen som sedan 2011 bedrivs för vuxna nyanlända inom Göteborgsre-

gionens 13 kommuner. Verksamheten finansieras solidariskt av de tretton medlemmarna genom avtal mellan parterna. GRs Utbildningsgrupp svarar för den regionaliserade sfi:n och frågan om rehabilitering involverar den sociala styrgruppen.

Ett ökat flyktingmottagande kommer att kräva en ökad mobilisering hos GR-kommunerna för att hantera inflödet samt skapa möjligheter för en god etablering och integration.

Styrgruppen ska verka för

- Att den kommungemensamma plattformen för nyanlända flyktingar stärks.
- Att GR stödjer kommunerna samt ger möjlighet till samverkan och samutnyttjande vid ett ökat mottagande.

Age management och Employer branding

Till 2020 kommer GR-kommunerna att behöva rekrytera mer än 40 000 nya medarbetare, dels på grund av anställda som går i pension men även då efterfrågan på kommunala tjänster kommer att öka. Att stärka arbetsgivarvarumärket är en viktig arbetsuppgift för välfärdssektorn. GR-kommunerna genomför ett employer branding-projekt för att informera samt marknadsföra kommunala jobb gentemot högskolor och universitet.

Styrgruppen ska verka för

- Att GR-kommunerna gemensamt arbetar med att marknadsföra och informera om arbetsmarknaden inom välfärdssektorn för presumtiva arbetstagare.
- Att uppmärksamma och identifiera hur generationsskiftet sker i GR-regionen och hur den demografiska utmaningen kan stödjas och underlättas.

Feriearbete

GR-kommunerna genomför feriearbete som oftast är ungdomarnas första möte med arbetslivet och har betydelse för att ge dem en inblick i arbetsuppgifter inom välfärdssektorn. 2012 fick över 4 700 ungdomar feriejobb i GR-kommunerna och det var närmare 800 fler än föregående år.

Styrgruppen ska verka för

- Att uppmantra kommunerna att fler ungdomar erbjuds feriejobb
- Att följa upp ungdomarnas uppfattning av feriearbete i GR-kommunerna för att få en ökad

kunskap om hur de bland annat upplever kommunal verksamhet.

Hälsa bland kommunanställda

Genom GRs nätverk för Personalcheferna genomförs årligen nyckeltalsstudier över hälsan hos de kommunanställda. Arbetet syftar till att genom jämförelser och fördjupade studier påverka hälsan och öka möjligheten att förebygga ohälsa bland de anställda.

Styrgruppen ska verka för

- Att underlag för analyser kring kommunanställda hälsa och ohälsa tas fram.

Kompetensutveckling

GR genomför ett stort antal kompetensutvecklingsinsatser för kommunanställda. Behovet definieras av GR-kommunerna. Vissa utbildningar eller informationsinsatser initieras och finansieras av staten och/eller länsstyrelsen inom t.ex. psykiatri, missbruk samt äldre- och handikappomsorg. EUs programområden bidrar även med delfinansiering av olika kompetensutvecklingsinsatser.

Styrgruppen ska verka för

- Att GR bidrar till kommunernas kompetensutveckling inom de områden som efterfrågas av medlemskommunerna.
- Att GR fungerar som motor för centrala informationsinsatser som initieras av staten.

Kommunala arbetsmarknadsinsatserns uppföljning och kvalitet

Kommunala arbetsmarknadsenheter bedriver verksamhet som kompletterar de insatser som utförs av Arbetsförmedlingen. För att utveckla uppföljningen av arbetsmarknadsinsatserna har ett arbete pågått under 2012 som syftar till att etablera en FoU-plattform för kommunal arbetsmarknadsverksamhet. Ambitionen är att få ett bättre underlag och en djupare kunskap kring de kommunala arbetsmarknadsverksamheternas effekter.

Styrgruppen ska verka för

- Att en FoU-plattform etableras som kan belysa och fördjupa kunskapen kring de kommunala arbetsmarknadsinsatsernas effekter.
- Att uppmantra och stödja kommunerna att utveckla sina uppföljningssystem för att tydligare presentera arbetsmarknadsverksamheternas resultat.

En arbetsmarknad för alla

Det är betydelsefullt att finna lösningar som kan bromsa utvecklingen av långvarigt utanförskap. Sociala indikatorer vid upphandling samt utvecklingen av sociala företag kan ge en alternativ arbetsmarknad för personer med långvarigt utanförskap. Det är även angeläget att involvera den privata arbetsmarknaden genom företagens samhällsansvar (CSR – Corporate Social Responsibility).

Styrgruppen ska verka för

- Att medlemskommunerna i upphandlingsförfarandet tar med sociala indikatorer som kan bidra till en ökad sysselsättning.
- Att medlemskommunerna tillvaratar de möjligheter som finns med subventionerade anställningar.
- Att följa utvecklingen av sociala företag som kan bidra till en kompletterande arbetsmarknad.
- Att i samarbete med BRG uppmuntra det privata näringslivets samhällsansvar.

Minska obalansen på arbetsmarknaden

Samtidigt som arbetslösheten ökar och det sker en minskad efterfrågan av arbetskraft prognostiseras en ökad efterfrågan på arbetsmarknaden inom flera områden. Skälet till efterfrågan handlar bland annat om generationsskifte, infrastruktursatsningar och en minskad andel av befolkningen som kommer att vara i arbetsför ålder. För att klara av dessa utmaningar krävs t.ex. ett ökat arbetskraftsdeltagande, senarelagd pension och snabbare utbildningsgenomströmning.

Styrgruppen ska verka för

- Att synliggöra rekryteringsbehov inom branscher som har en bristsituation.
- Att skapa förutsättningar för samverkan som kan stödja en struktur som minskar obalansen och "mismatchningen" på arbetsmarknaden.

Ett regionalt arbetsmarknadspolitiskt program

Det råder en osäkerhet om utvecklingen på arbetsmarknaden. Utvecklingen pendlar mellan rekryteringsbehov och arbetskraftsbrist å ena sidan och en stor arbetslöshet och utanförskap å den andra. På grund av att utvecklingen på arbetsmarknaden kan komma att drastiskt förändras kan det bli nödvändigt med en revision av verksamhetsinriktningen

för 2014. Ett utarbetat regionalt arbetsmarknadspolitiskt program kan aktualiseras för gemensamma strategiska frågor. I detta fall kommer ett förslag till program att skickas på remiss till medlemskommunerna för beslut om verkställighet.

Styrgruppen ska verka för

- Att utarbeta ett regionalt arbetsmarknadspolitiskt program.

Styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad

Styrgruppens roll

Styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad är GRs förbundsstyrelsens politiska beredningsgrupp inom områdena miljö och samhällsbyggnad.

GR är av regeringen utsett till regionplaneorgan enligt plan- och bygglagen (PBL) och därmed bärare av det regionala perspektivet i olika planprocesser. Styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad har förbundsstyrelsens uppdrag att leda detta arbete och bereda sådana frågor som kräver förbundsstyrelsens ställningstagande.

GR har också genom särskilt beslut i förbundsstyrelsen (förankrat i varje medlemskommun) uppdraget att samordna planeringen av transportinfrastrukturen i regionen, och styrgruppen är beredande för detta uppdrag.

Vision – inriktning

Göteborgsregionen ska vara en stark och tydlig tillväxtregion i Europa – en region som är attraktiv att bo, leva och verka i, samt besöka. Genom ett gemensamt målinriktat arbete vill vi stärka regionens kvaliteter och aktivt arbeta för att möta framtidens utmaningar.

Denna vision finns i det av förbundsstyrelsen framtagna mål- och strategidokumentet "Uthållig tillväxt – mål och strategier med fokus på hållbar regional struktur" (antaget i maj 2006). Här beskrivs de grundläggande utmaningarna för Göteborgsregionens utveckling och förbundsstyrelsen har därmed lagt en tydlig grund för flertalet av de frågor som rör styrgruppens ansvarsområden.

Som stöd för arbetet med att nå uppsatta mål har dokumentet "Strukturbild för Göteborgsregionen" (godkänt i maj 2008) tagits fram. Struktur bilden visar huvuddragen i regionens fysiska struktur och ligger till grund för ett samstämt och konsekvent

agerande över lång tid.

Mål och strategier

Styrgruppens del i att möta utmaningarna i "Uthållig tillväxt" ligger i att verka för att av förbundsstyrelsen antagna mål och strategier omsätts till ett aktivt agerande i såväl medlemskommunerna som i olika organisationer, såsom t.ex. det statliga Trafikverket. Genom sitt bevaknings- och beredningsansvar inom ett antal områden som påverkar samhällsbyggandet har styrgruppen också möjlighet att inte bara följa utvecklingen inom dessa områden utan även att ta egna initiativ.

GRs strukturbild visar huvuddragen för regionens utveckling. Styrgruppens uppgift är att i ett regionalt perspektiv, och med strukturbilden som grund, analysera och synliggöra hur de olika delarna kan stärkas för att bli långsiktigt hållbara. Styrgruppen ska även vid behov initiera fortsatta processer eller studier för att öka kunskapen om de olika delarna i den regionala strukturen som stöd för kommunernas egna lokaliseringstrategier. Inför 2014 vill styrgruppen utveckla arbetsformer som underlättar tänkande i nya banor och processer.

Styrgruppen bidrar också i sitt arbete till och verkar för en långsiktigt hållbar utveckling, utifrån de tre grundläggande och inbördes beroende dimensionerna – den miljömässiga, den sociala och den ekonomiska. Alla beslut ska utformas på ett sätt som balanserar dessa tre dimensioner. Den miljömässiga dimensionen handlar bl.a. om miljöeffekter, resursförbrukning och klimatfrågor. För den sociala dimensionen är det viktigt att beakta t.ex. tillgänglighet för olika grupper samt hur den regionala sammanhållningen kan stärkas. Den ekonomiska dimensionen stärks när såväl invånarnas som näringslivets behov möts. Sammantaget bidrar allt detta till att öka regionens attraktivitet.

Löpande verksamhet och aktiviteter

Med utgångspunkt från framtagna mål och strategier deltar GR genom olika aktiviteter och löpande verksamhet, på såväl politisk som tjänstemannanivå, i nätverk samt har uppdrag som direkt eller indirekt faller inom ramen för styrgruppens ansvarsområde. I samband med nya uppdrag och projekt undersöks möjligheten till medfinansiering om det bedöms ge ett mervärde till verksamheten. Följande strategiska områden är aktuella inför 2014. *(Kursiv text betyder att citaten är hämtade från mål- och strategidokumentet "Uthållig tillväxt" och "Strukturbild för Göteborgsregionen".)*

Bostadsbyggande

Befolkningsökningen inom Göteborgsregionen ska vara minst 8 000 invånare per år. Ett bostadsbyggande i stationsnära lägen, eller i orter som med god kollektivtrafik är knutna till stationslägena, stärker förutsättningarna för en uthållig tillväxt i Göteborgsregionen.

Insatser inom detta område är prioriterade och styrgruppen ska:

- verka för bostadsbyggande som medger befolkningsökning.
- verka för att tillkommande bostadsbebyggelse stärker en hållbar regionstruktur.

Transportinfrastruktur

Göteborgs lokala arbetsmarknad ska år 2020 omfatta närmare 1,5 miljoner invånare. Minst 40 % av resorna i Göteborgsregionen ska göras med kollektivtrafik 2025. Utvecklingen av huvudstråken ska ske med stöd av en attraktiv och kraftfull pendel- och regiontågstrafik.

Insatser inom detta område är prioriterade och styrgruppen ska:

- bevaka och delta i statens och Västra Götalandsregionens infrastrukturplanering med syftet att kunna tillvarata Göteborgsregionens intressen och vid behov kunna agera.
- medverka och stödja arbetet med att genomföra K2020 och Västsvenska paketet.
- ägna särskild uppmärksamhet åt hur vi möter framtida transportbehov på ett hållbart sätt.

Övriga aktiviteter:

- ARC – GR är medlem i den europeiska organi-

sationen "Airport Regions Conference" och tar aktiv del i den kunskap som byggs upp inom ARC.

- *Europakorridoren* – GR är medlem i organisationen som verkar för att förverkliga Göta-landsbanan – en järnväg mellan Göteborg och Stockholm via Jönköping.

Grön- och blåstruktur

Närheten till kust, hav, skogar och sjöar ska tas tillvara för att utveckla regionens attraktionskraft. Samtidigt ska tillgängligheten till dessa miljöer säkras. Älvens många funktioner och kvaliteter ska säkerställas.

Insatser inom detta område är prioriterade och styrgruppen ska:

- verka för att regionens attraktionskraft stärks genom att de gröna kilarna och kustzonen utvecklas.
- verka för en samsyn kring möjligheter och problem som finns kring Göta älv och dess närområde.

Kretslopp

Livsmiljön ska värnas från skadlig påverkan – alla ska tillförsäkras ren luft och friskt vatten.

Styrgruppen ska

- samordna det arbete som berör den framtida regionala vattenförsörjningen i Göteborgsregionen.
- i samverkan med berörda kommuner fortsatt verka förebyggande för att skydda regionala vattentäkter mot föroreningar.
- verka för att det regionala behovet av alternativa vattentäkter kan tillgodoses.
- verka för att intentionerna i GRs avfallsplan (A2020) och vattenförsörjningsplan följs i kommunernas planeringsarbete med avfalls- och VA-frågor.

Luft- och miljövårdsarbete

Livsmiljön ska värnas från skadlig påverkan – alla ska tillförsäkras ren luft och friskt vatten.

Styrgruppen ska:

- följa utvecklingen och ta initiativ till sådana åtgärder så att gällande miljökvalitetsnormer kan klaras och klimatmål nås.
- verka för att en god vattenkvalitet i Göta älv och dess biflöden säkerställs.

Övriga aktiviteter:

- **Luftvårdsprogrammet i Göteborgsregionen** – GR företräder medlemskommunerna i programmet, som även omfattar Länsstyrelsen i Västra Götalands län och representanter från näringslivet. Styrgruppen för miljö och samhällsbyggnad utgör den politiskt tillsatta delen av styrgruppen för luftvårdsprogrammet och övriga deltagare i styrgruppen representeras av näringslivet.
- **Miljösamverkan Västra Götaland** – projektet, som är en samverkan mellan Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, de fyra kommunalförbunden (inkl. GR) och kommunernas miljöförvaltningar, syftar till att effektivisera miljö- och hälsoskyddsarbetet.
- **Göta älvs vattenvårdsförbund** – GR har uppdraget att administrera förbundets verksamhet.
- **Vattenråd** – har bildats för att klara kraven i EUs vattendirektiv. GR administrerar tillsammans med bl.a. Göta älvs vattenvårdsförbund vattenråden i Göta älv, Säveån och Mölndalsån.
- **Kalkning** – GR administrerar på uppdrag av länsstyrelserna i Västra Götaland och Halland samt ett antal medlemskommuner kalkning av sjöar och vattendrag i stora delar av Göteborgsregionen..

Materialförsörjning

Styrgruppen ska

- medverka till att en god regional hantering av materialförsörjning till bygg- och anläggningsverksamhet kommer till stånd.

Energi

Styrgruppen ska

- följa utvecklingen inom energiområdet

Klimat och sårbarhet

Styrgruppen ska

- utifrån de övergripande konsekvenserna av en global klimatförändring utveckla en samsyn kring hur dessa frågor kan hanteras lokalt och regionalt.

Näringsliv

Vi ser ett starkt näringsliv och en uthållig tillväxt som förutsättningar för ett fortsatt välstånd – det goda livet – för alla.

Styrgruppen ska verka för:

- att etableringar som kan få betydande påverkan på den regionala strukturen och trafiken kommer till stånd i lägen som bidrar till en hållbar utveckling.
- att intentionerna i GRs handelsstrategi följs i kommunernas planeringsarbete för att därigenom bidra till att stärka den regionala strukturen.

När det gäller arbetet med näringslivsfrågor inriktas arbetet på att, tillsammans med BRG, medverka till en positiv näringslivsutveckling.

Sociala styrgruppen

Styrgruppens roll

Den sociala styrgruppen är förbundsstyrelsens politiska beredningsgrupp inom socialtjänstens område. Styrgruppens uppgift är att omsätta förbundsstyrelsens mål och strategier till olika kom-mungemensamma aktiviteter inom sitt område. Samarbetet mellan GR-kommunerna på det sociala området bygger på de initiativ som tas i den sociala styrgruppen samt i olika strategiska nätverk med representanter från medlemskommunerna. GR ska ge stöd och stimulera till samverkan kring verksamhetsområden där ett gemensamt agerande ger ökad styrka och ett mervärde för medlemskommunerna.

Sociala styrgruppens verksamhetsinriktning, som beslutas av förbundsstyrelsens fullmäktige efter remiss till medlemskommunerna, anger huvuddragen för verksamheten. Ett kännetecken för GR är flexibilitet vilket innebär att snabbt kunna svara upp mot behov som uppstår under pågående verksamhetsår. I slutet av 2013 kompletteras den övergripande verksamhetsinriktningen med en mer detaljerad aktivitetsplan för 2014.

Vision

Den sociala styrgruppens vision är inriktad på att etablera ett synsätt där den sociala dimensionens betydelse i samhällsutvecklingen alltid beaktas i beslutsfattandet, vilket är nödvändigt för skapandet av en hållbar utveckling. I detta ligger att verka för att öka kunskapen hos olika välfärdsaktörer om vad som krävs för att stärka människors egen kraft och delaktighet.

Mål

Den samverkan som GR etablerat som kompetens-resurs inom det sociala området har som mål att främja och utveckla en kunskapsbaserad praktik. Målgrupper är i första hand yrkesverksamma inom socialtjänst och angränsande vård samt förtroende-valda på olika nivåer som genom GR-samverkan kan få kunskapsunderlag i beslutsprocesser.

Strategier

Sociala styrgruppen strategier för att nå målet är:

Kompetensutveckling genom idé- och erfarenhetsutbyte

GR fungerar som arena för förtroendevalda och anställda i medlemskommunerna. Syftet är att de ska kunna dela med sig av kunskaper och erfarenheter från egna projekt/verksamheter samt hämta inspiration som stimulerar till nytt tänkande/nya perspektiv. Det sker genom en omfattande kurs- och utbildningsverksamhet som bland annat handlar om att hålla medlemskommunerna uppdaterade i ny lagstiftning, nya regelverk och olika former av nationella riktlinjer. Utbudet omfattar också professioninriktade utbildningar och utvecklingsprogram. GR har även en lång och uppskattad tradition av mötesplatsarrangemang inom socialtjänstens olika delar. Mötesplatserna bereder plats på scen för kommunernas egna verksamheter och syftet är att utbyta erfarenheter samt dela med sig av kunskap i presentationer och diskussioner.

Integrerat forsknings- och utvecklingsarbete

Kompetens- och metodutvecklingsinsatser sker genom t.ex. lärande, dialog och implementerings-

stöd med utgångspunkt i forskning och samlad erfarenhet. FoU-projekt för uppdrags-/följeforskning och utvärdering utformas i dialog. Medarbetare i medlemskommunerna med olika slag av tidigare utbildning och erfarenheter deltar i FoU-projekt, cirklar och studier. Arbetet startar alltid i det som är relevant för praktiken. Kompetens-, kunskaps- och verksamhetsutveckling sker integrerat.

Kunskapsspridning i samspel med praktiken

Resultatet av forsknings- och utvecklingsarbetet återförs kontinuerligt, diskuteras fortlöpande i GRs olika nätverk samt bidrar till lärande och förbättringar. Erfarenheter från projekt sprids via nätet, publikationer, faktablad, handböcker och nätbase-erade studiematerial. GR anordnar seminarier och konferenser, ofta i samarbete med Västra Götalandsregionen, frivilligorganisationer, Göteborgs universitet, Vårdalinstitutet, Länsstyrelsen, Socialstyrelsen samt Sveriges Kommuner och Landsting.

Brukarens delaktighet

Personer som har kontakt med kommunal verksamhet har erfarenheter som tas tillvara för att kvaliteten och effektiviteten ska utvecklas och öka. Brukaren, klienten och den anhörige/närstående är medskapare av insatserna. GR ska bidra till att brukarkunskap lyfts samt former för brukarens inflytande och medskapande av insatser stärks. För detta sker en samverkan med brukar-/frivilligorganisationer i olika aktiviteter och projekt.

Plattform för samverkan och gemensamt agerande

Viktigt för den mellankommunala samverkan är det utvecklingsarbete som initieras i de chefsnätverk samt de samråds- och andra strategiska grupper som finns inom ramen för socialtjänstens delar och sociala styrgruppens ansvarsområde.

Det förekommer att GR lämnar rekommendationer till medlemskommunerna i frågor där ett likartat agerande och gemensamma förhållningssätt underlättar samarbetet. GR är även plattform för gemensamt agerande i förhållande till omvärlden. Det kan vara som part i diskussioner med Länsstyrelsen, Socialstyrelsen, Migrationsverket, Sveriges Kommuner och Landsting med flera. GR kan också fungera som remissinstans.

För att kunna möta framtida utmaningar inom

vård- och omsorgsarbete är ett gott samspel med forskning och utbildning en viktig förutsättning. Samarbetet med universitet och högskola är omfattande och sker i olika former.

Inriktning och prioriterade områden 2014

Inför 2014 har sociala styrgruppen följande inriktning och prioriteringar:

GRs politiska rådslagsprocess

Under våren 2013 kommer förbundsstyrelsens rådslag med samtliga medlemskommuner gällande "Uthållig tillväxt" att vara genomförda. Ett av områdena som förbundsstyrelsen vill ha medlemskommunernas syn på är den sociala sammanhållningen i Göteborgsregionen. Trots att flera parametrar pekar på att allt fler fått det bättre har de sociala skillnaderna mellan olika grupper inte utjämnats. Sociala styrgruppen bör här ha en beredskap för att nya frågor kan adresseras till gruppen. Resultaten av rådslagen kan innebära att medlemskommunerna bedömer att GR bör omformulera sitt engagemang på det sociala området.

Hur skapa utrymme för förebyggande arbete?

Sociala styrgruppen ser ett ökat intresse bland kommunerna för att skapa utrymme för tidiga och förebyggande insatser som bidrar till ökad livskvalitet samt motverkar utanförskapets kostnader. Sambanden mellan olika typer av insatser och deras effekter är oftast komplexa. GR har ambitionen att bistå medlemskommunerna med underlag som belyser hur prevention och långsiktighet i arbetet kan förebygga utanförskap och begränsa de samhällsliga kostnaderna.

Boende

Sociala styrgruppen har fortsatt inriktningen att utveckla och sprida kunskaper kring strategisk bostadsplanering och tillgänglighetsfrågor. Inför 2014 är ambitionen att närma sig också frågor om bostäder för grupper som har en svag förankring på bostadsmarknaden. Styrgruppens intention är att koppla ihop sitt arbete med andra berörda styrgrupper på GR.

Ungdomar, arbete och framtidsutsikter

GR ska bidra till kunskap som kan stärka unga människors möjligheter att utvecklas, försörja sig och känna delaktighet i samhället. Sociala styrgruppen ser här även behov av att närma sig andra styrgrupper inom GR.

Möjligheten till utbildning, arbete och egen försörjning är viktig för alla ungdomar för att nå en vuxenidentitet och bli delaktiga i samhällsbygget. Därför kommer också GR-gemensamma ansträngningar att riktas mot hur olika samhälleliga strategier och insatser kan främja ungas välbefinnande och delaktighet.

Barn och unga

Sociala styrgruppen menar att den GR-samverkan som etablerats för att stödja barns och ungas välbefinnande bör utvecklas och fördjupas. Samverkan och kunskapsprojekt behövs fortsatt kring tidiga, förebyggande strategier inom alkohol-, narkotika-, doping- och tobaksområdet samt kring barn och unga som på olika sätt befinner sig i utsatta miljöer.

Mitt i livet

GR ska bidra till kunskap som kan stärka att personer med olika funktionsnedsättningar och i alla åldrar ges stöd som så långt det är möjligt ska bidra till inkluderande liv. Viktiga förutsättningar för det är bland annat ett så självständigt boende som möjligt och förbättrade möjligheter till arbete.

De äldres välbefinnande

Den ökande andelen äldre människor beskrivs ofta som problematisk ur ett försörjningsperspektiv. Därför är det viktigt att ta vara på och utveckla kunskaper och erfarenheter som stärker och ökar förutsättningarna för äldres engagemang och delaktighet i samhällsutvecklingen. Särskilt angelägna områden är tidiga och förebyggande insatser, strategisk bostadsplanering samt tillgänglighetsfrågor.

Aktiviteter och löpande verksamhet

Kunskapsbaserad socialtjänst

Staten och SKL har träffat ett flertal överenskommelser med det övergripande syftet att främja en evidensbaserad (kunskapsbaserad) praktik i socialtjänsten samt angränsande områden inom hälso- och sjukvården. Målet är att de insatser som ges brukarna ska bygga på bästa tillgängliga kunskap. GR deltar genom att i samverkan mellan staten, kommunerna och landstingen bygga upp långsiktiga strukturer till stöd för kunskapsutveckling inom socialtjänsten.

Satsningen påbörjades 2010 och riktades först till äldreomsorg och missbruks-/beroendevård, men har utökats och omfattar även områdena social barn-/ungdomsvård samt funktionshinder. I samråd med kommuner och i förekommande fall med Västra Götalandsregionen och andra samsamarbetsaktörer har handlingsplaner tagits fram inom de verksamhetsområden där gemensamt arbete krävs. Efter behov kan nya områden, projekt och aktiviteter tillkomma.

E-samhället

GR kommer att ha ett engagemang i genomförandet av den för kommunalförbunden i Västra Götaland gemensamma Handlingsplan för samordnad verksamhetsutveckling med IT-stöd för kommunerna i Västra Götaland 2012-2014. Här avses de rutiner där samtliga kommuner i länet behöver samverka, oftast också med Västra Götalandsregionen, kring frågor som kräver ett gemensamt angreppssätt i hela länet.

Därutöver kan GR stödja medlemskommunerna i andra teknikfrågor där det finns fördelar för kommunerna att samverka.

EU-arbetet

Under de senaste åren har GR spelat en mycket aktiv roll i att samordna och leda olika konstellationer av medlemskommuner i olika EU-stödda projekt, framför allt via Europeiska Socialfonden. Några projekt som pågår in på år 2014 är IT-piloterna/IT-lyftet, SamTidigt och GRAF.

I övrigt karaktäriseras EU-arbetet av förberedelserna för EUs nya programperiod 2014-2020. Här är det viktigt att spela en aktiv roll, så att EU-stödet blir väl anpassat för kommunernas behov, och att

även vara väl förberedd när de nya programmen öppnar för ansökan.

Samverkan med utbildningsanordnare/lärosäten

Göteborgsregionen är sedan 2009 certifierad som regionalt Vård- och omsorgscollege. Certifiering har gällt under en treårsperiod, och under hösten 2012 genomförs ett arbete med målet att erhålla en regional certifiering, nu för en femårsperiod. VO-college är ett kvalitetssäkrat samarbete mellan utbildare på gymnasienivå/yrkeshögskolenivå samt avnämare i form av kommuner och andra utförare.

GR har byggt upp ett samarbete med Sahlgrenska akademien kring den s.k. verksamhetsförlagda utbildningen för sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster m.fl. Avsikten är att höja kvaliteten på studenternas praktik och knyta detta verksamhetsområde närmare Sahlgrenska akademien. Kommunerna bygger nu upp en handledningsorganisation som ska säkerställa hög kvalitet på den verksamhetsförlagda utbildningen. Med institutionen för socialt arbete vid Göteborgs universitet finns också en fortlöpande diskussion framförallt kring socionomutbildningen, dess innehåll och praktikmöjligheter.

FoU i Väst/GR har en särskild roll i att stärka medlemskommunernas samarbete med universitet och högskola kring angelägna forskningsområden och medverka till forskning med, och inte bara forskning om, samt spridning av goda forskningsresultat till kommunerna. Ett flertal forskare finns engagerade i olika nätverk och referensgrupper. FoU i Väst deltar också aktivt i olika forskarnätverk, exempelvis kring äldreforskning, barn och ungdomsforskning samt forskning kring beroende och missbruk. ●

Utbildningsgruppen

Styrgruppens roll

Utbildningsgruppen är GRs politiska styrgrupp för regiongemensamma satsningar på det livslånga lärandets område och utses av förbundsfullmäktige. Utbildningsgruppens verksamhet legitimeras i första hand av det myndighetsuppdrag som medlemskommunerna delegerat liksom i avtal, överenskommelser och avsiktsförklaringar, huvudsakligen GR och GRs medlemskommuner emellan. Den förstärks ytterligare genom omfattande samarbete mellan GR och andra viktiga samhällsaktörer såsom universitet och högskola, arbetsmarknadens organisationer samt statliga myndigheter med bäring mot utbildningsområdet. Ytterligare information om Utbildningsgruppen och GRs övriga styrgrupper redovisas i styrelsehandling "GRs styrgruppers roller och mandat" (Dnr: 09-101.010), vilken bl.a. återfinns på www.grkom.se/utbildning2014.

Vision – inriktning

Visionen för Utbildningsgruppens arbete är att den studerandes behov och önskemål ska sättas i främsta rummet. Den som studerar ska ha stor frihet att, i progressiva och spännande fysiska och digitala lärmiljöer av mycket god standard, utveckla sina kunskaper och insikter, utan hänsyn till begränsningar av t.ex. socioekonomisk, geografisk, administrativ, teknisk, social eller kulturell art. Studerande ska också ha likvärdiga möjligheter oberoende av etnisk bakgrund, kön, ålder och funktionshinder.

Visionen inrymmer två utmaningar, dels gemensamma satsningar i syfte att utveckla lärmiljöer och pedagogisk kompetens hos de utbildningsverksamma i medlemskommunerna, dels arbetet med att skapa ett så öppet utbildningslandskap som möjligt. Den pedagogiska utmaningen återfinns i förbundsordningen, men också i avtal som reglerar

samverkan kring läromedelssamordning, ledares och medarbetares kompetensutveckling, skola/arbetslivskontakter samt avseende kostnads- och kvalitetsjämförelser.

Även arbetet med att skapa det öppna utbildningslandskapet är accentuerat i förbundsordningen. Regionala samverkansavtal och överenskommelser kring interkommunala ersättningar finns för samtliga de skolformer som kommunerna har ett ansvar för.

I Utbildningsgruppens arbete antas att satsningar på utbildning och kompetensutveckling på det livslånga lärandet är centrala inslag i ett välfärdsamhälle och att sådana insatser borgar för utvecklingen av en hållbar välfärd. De ger människor bättre förutsättningar att möta vardags- och arbetslivets krav samt skapar förutsättningar att hantera satsningar på integration, mångfaldens möjligheter och demokratins utveckling.

Det är mot denna fond som Utbildningsgruppens vision ska förstås. Med ökad global konkurrens måste utbildningsinsatserna med nödvändighet bli alltmer kvalificerade. Konkurrenten om bl.a. arbetstillfällen, kompetenta medarbetare och företagsetableringar hårdnar väsentligt. Ett stort antal nationer gör idag kraftfulla satsningar på utbildningsområdet. Utvecklingen innebär att inte bara jobb med låga förädlingsvärden flyttar utomlands utan också mer kvalificerade uppgifter såväl som forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Kraven på förnyelse, ökad effektivitet och kvalitetsförbättringar i utbildningssystemen är höga. Det är mot denna bakgrund som regional samverkan och interkommunalt samarbete på utbildningsområdet ska ses. Det bidrar sammantaget till både högre kvalitet och bättre kostnadseffektivitet.

Vid sidan av det tillväxtfrämjande perspektivet bidrar investeringar i livslångt lärande också till

människors möjligheter att leva ett rikt liv i en levande demokrati. Dessa investeringar utgör en grundförutsättning för aktivt deltagande i samhällsutvecklingen. I ett föränderligt samhälls- och arbetsliv är det livslånga lärandet en avgörande mångfalds- och jämlikhetsfråga. Gemensamma satsningar på livslångt lärande blir en garant för medborgarkraft, bärkraft och konkurrenskraft, för fortsatt utveckling av ett demokratiskt samhälle.

Med detta som utgångspunkt har GR etablerat en för landet unik samverkan på utbildningsområdet, vilken idag inbegriper alla skolformer - från förskola till vuxenutbildning. En verksamhet som i flertalet medlemskommuner utgör över 50 procent av den samlade omsättningen. Ca 210 000 studerande i alla åldrar, uppemot 20 000 lärare och drygt 1 000 skolledare omfattas av samarbetet.

Det regiongemensamma arbetet ska biträda kommunerna på ett sådant sätt att högsta kvalitet och bästa kostnadseffektivitet åstadkommes.

Vid en jämförelse med de andra två storstadsregionerna kan sammanfattningsvis följande konstateras:

Göteborgsregionens medlemskommuner har:

- högst andel elever som är behöriga till gymnasieskolan,
- lägst kostnad per elev i grundskola,
- lägst kostnad per elev i gymnasieskolan,
- lägst andel folkbokförda elever på IV-program,
- högst andel 20-åringar med grundläggande behörighet till universitet och högskola,
- högst andel gymnasieelever, tillsammans med Stor-Malmö som fullföljt utbildningen inom fyra år.

Beträffande genomsnittligt betygsvärde i grund- och gymnasieskola placerar sig GR på en andra plats efter Stor-Stockholm.

En jämförelse med övriga storstadsregioner, visar att GRs medlemskommuner på årsbasis har ca 460 mkr lägre kostnader för sin grundskoleverksamhet än Stor-Stockholm och ca 350 mkr lägre kostnader än Stor-Malmö. Motsvarande siffra för gymnasiet är drygt 220 mkr jämfört med Stor-Stockholm, och knappt 200 mkr jämfört med Malmöregionen. Sammantaget är således kostnaderna för ungdomsskolan i GR-kommunerna årligen 550-680 mkr lägre än i de övriga storstadsregionerna.

Mål

Utbildningsgruppens vision inrymmer dels ett pedagogiskt perspektiv, dels ett som ska verka för ett öppet utbildningslandskap.

Mål för den pedagogiska verksamheten inom Utbildningsgruppens ram;

- Inom de verksamhetsfält av sambrukskaraktär som Utbildningsgruppen ansvarar för, idag läromedelsförsörjning, skola-arbetslivskontakter, nätverkande samt yrkesverksammas kompetensutveckling, ska Utbildningsgruppen vara den ledande aktören i GRs medlemskommuner.
- 100 procent av brukarna av detta utbud ska instämma i de två av sammantaget fyra mest positiva bedömningarna av verksamheten, vilken fortlöpande följs upp i bl.a. brukarenkäter.
- Verksamheterna ska omfatta samtliga skolformer, från förskola till vuxnas lärande, såväl kommunala som enskilda respektive fristående aktörer.
- Verksamheten ska medverka i minst ett större internationellt forskningsprojekt inom det utbildningsvetenskapliga forskningsfältet.
- Inom den delen av det pedagogiska sambruksutbudet som erbjuds direkt till eleverna ska behovsfokuseringen och, som en följd av detta, den direkta elevanvändningen av GRs utbud öka.
- Hela det pedagogiska utbudet ska kännetecknas av rationalitet, t.ex. genom nyttjande av digital teknik i alla relevanta led, brukarfokus genom att vara helt behovsstyrt samt framsynthet och utvecklingskraft till stöd för elevernas och skolornas utveckling.

Generella mål för Utbildningsgruppens arbete;

- Utbildningsgruppen ska vara ledande i landet avseende samverkan på utbildningsområdet både avseende bredd och djup innebärande de mest långtgående samverkansavtalen och omfattande störst antal elever/studerande.
- Arbetet ska biträda kommunerna på ett sådant sätt att högsta kvalitet och bästa kostnadseffektivitet åstadkommes i jämförelse med de andra två storstadsregionerna.

Som en följd av detta ska medlemskommunerna ha;

- högst genomsnittligt meritvärde efter utgången grundskola,
- högst andel behöriga elever till gymnasieskolan,

- högst andel elever som är behöriga till universitet och högskola.

Den bärande idén är att nyttja hela regionens kapacitet av utbildningsresurser och att därigenom optimera de kommunala utbildningssatsningarna ur både ett ekonomiskt och ett kvalitetsutvecklingsperspektiv. Metoder för ökad kostnadseffektivitet, kvalitetsmätning och kvalitetsjämförelser ska utvecklas ytterligare.

I arbetet med att nå ovanstående mål är samspelet med medlemskommunerna helt avgörande och utgör en grundförutsättning för gynnsamt utfall. GRs uppgift är att biträda kommunerna i deras löpande arbete såväl som i utvecklingsprocesser samt att vara arenan för samverkan och därmed kunna bidra till medlemskommunernas måloppfyllelse på samma sätt som medlemskommunerna bidrar till att Utbildningsgruppens mål angivna ovan nås.

GR och dess medlemskommuner är i detta och i många andra avseenden likt kommunicerande kärl. Denna plattform för regional samverkan är i sig det främsta målet för GRs och därmed för Utbildningsgruppens verksamhet. Den innefattar dels interaktion med medlemskommunerna, dels samagerande med en rad andra huvudmän och samarbetspartners.

Utbildningsgruppens verktyg i detta arbete utgörs av såväl de myndighetsuppdrag som medlemskommunerna delegerat till Utbildningsgruppen som de avtalsbundna satsningar som etableras i syfte att verka i visionens riktning och nå uppsatta mål. Myndighetsuppdragen och avtalssatsningarna är helt integrerade och varandras förutsättningar.

Strategier

För att nå de av Utbildningsgruppen fastställda målen krävs stora insatser lokalt, kommunalt och regionalt. Den samverkan som GR etablerat på skol-/utbildningsområdet grundas på att den ger kommunerna och regionen uppenbara mervärden och därmed tjänar de regionalpolitiska målens syften.

Samverkansavtal, överenskommelser och avsiktsförklaringar

Utbildningsgruppens verksamhet regleras i allt väsentligt av samverkansavtal, överenskommelser och avsiktsförklaringar, vilka reglerar allt från kvalitetsutveckling av gemensamma rutiner och spelregler till regelrätta prisöverenskommelser. Den

beslutskedja som krävs för detta samarbete skapar behovsstyrda kontaktytor mellan Utbildningsgrupp, förbundsstyrelse och medlemskommun. Konkreta avtalsförslag tas fram i tät dialog med medlemskommunernas företrädare, tjänstemän såväl som politiker. Dessa diskuteras och beslutas om i Utbildningsgruppen, tas vidare till förbundsstyrelsen för att slutligen tas ställning till i medlemskommunerna, en hantering som borgar för nödvändig förankring och upprätthåller kontaktytor i konkreta resultatskapande processer.

Utvecklingsarbete och interkommunalt sambruk integrerat

Utvecklingsarbete och interkommunalt sambruk bedrivs helt integrerat. Detta innebär att det finns dels ett utvecklingsuppdrag, dels ett löpande, efterfrågestyrt serviceuppdrag, båda till kontinuerligt stöd för skolornas vardagsverksamhet. Detta skapar fortlöpande kompetensutveckling såväl bland de tjänstemän som är kopplade till Utbildningsgruppens verksamhet som bland de tusentals kommunmedarbetare som deltar i det regionala samarbetet. Modellen ger vidare en klok finansieringslösning, där de största intäkterna utgörs av ersättning för ett gemensamt utbud som ställs till medlemskommunernas förfogande.

Interorganisatorisk samverkan

Utbildningsgruppens arbete sker ofta i interorganisatorisk samverkan med andra huvudmän och samarbetspartners. Vid sidan av detta samarbete är de nätverk och arbetsgrupper som etablerats av central betydelse för genomförandet av de regionalpolitiska utbildningsmålen och i arbetet med att realisera den inriktning som fastställs årligen.

När det gäller både samverkan med andra organisationer och nätverksarbetet kan rationalitetsvinster, ett mer flexibelt arbetssätt och förankring noteras. Samverkanspartners och nätverk besitter kunskaper och kompetenser samt har idéer och erfarenheter som är av stort värde i Utbildningsgruppens arbete, vars insats i detta perspektiv blir att svara för processer, nätverksorganisering, kontaktverksamhet etc.

Samverkanspartners och nätverk bidrar med den specialistkompetens som erfordras för att nå uppsatta mål och gör samtidigt Utbildningsgruppens arbete väl förankrat i såväl medlemskommuner som i det omgivande samhället. Det bidrar vidare till den flexibilitet som är nödvändig för att säkerställa

en beredskap avseende de uppdrag och aktiviteter som tillkommer i uppkomna situationer och med kort varsel.

Skalfördelar – en arena för sambruk

Regionen som helhet utgör ett större underlag än varje enskild kommun för att ge bredd, djup och kvalitet i olika former av service till regionens utbildningsanordnare. Här intar satsningar till stöd för pedagogisk utveckling en särställning. Detta sker mot bakgrund av den vikt som måste läggas vid en ny syn på lärande för att angivna visioner och mål ska kunna infrias.

Katalysator – ett forum för kunskaps-, idé- och erfarenhetsutbyte

Spjutspetskunnande och goda exempel i enskilda kommuner kan i det regionala samarbetet göras tillgängliga för övriga kommuner i regionen. Av central betydelse på detta område är dialogen i GRs nätverk kring skolans kvalitetsutveckling. Ett annat verktyg av särskild vikt är GRs satsningar på statistisk jämförelse och analys, ett av flera verkningfulla redskap i arbetet med att biträda i utvecklingen av regionens skolor

Regional styrka – en plattform för gemensamt agerande

Då kommunerna har gemensamma intressen att bevaka i utbildningsfrågor, ger regionens samlade tyngd större genomslag mot omvärlden än vad kommunen skulle kunna åstadkomma genom enskilt agerande. Här intar Utbildningsgruppens roll som remissinstans en särställning. Gruppens engagemang i lärarutbildningsfrågan är ett annat exempel.

Arena för innovation

Den höga förändringstakten i samhället, vilken bl.a. vilar på globalisering och en snabb teknologisk utveckling, förutsätter att också utbildningslandskapet är en arena för innovation. Detta gäller såväl processer och former som avseende relevanta verktyg. I detta har utvecklingen inom informations- och kommunikationsteknologi särskild vikt. Utbildningsgruppens verksamheters framgång bygger på att dessa är i framkant i denna fortlöpande process och att de kontinuerligt utvecklas, dels i syfte att ge effektivaste service till avnämarna, dels för att kunna bidra i skolornas motsvarande arbete.

Behovsstyrda aktiviteter dominerar

Utbildningsgruppens satsningar domineras av behovsstyrda aktiviteter, tydligt accentuerade av medlemskommunerna. Detta har lett fram till kontinuerlig utveckling på samverkansarenan, där medlemsavgiftens relativa betydelse successivt minskar. Över tid kan en organisk tillväxt i det regionala samarbetet noteras innebärande att de s.k. övriga intäkterna idag dominerar stort. Fördelarna med ett sådant förhållningssätt överväger. Dock måste den ökade sårbarhet som detta medför beaktas.

Tydlig målgruppsfokusering

Över 200 000 elever/studerande, drygt 20 000 pedagoger och ca 1 500 skolledare utgör Utbildningsgruppens målgrupper. Arbetet är koncentrerat till pedagogisk utveckling och det öppna utbildningslandskapet. Över tid skapas en regionkänsla bland dem som verkar på det livslånga lärandets område i GRs medlemskommuner. Utbildningsgruppen syns genom att verka och arbetar för djup, bred och framförallt långsiktigt hållbar förankring bland såväl politiker som tjänstemän i de 13 medlemskommunerna. Insikten att konkreta resultat i både utvecklings- och sambruksperspektivet är den säkraste vägen att nå den legitimitet som förutsätts för att politiskt styra en interkommunal samverkan 13 kommuner emellan är ett centralt inslag i Utbildningsgruppens arbete.

Sektorsövergripande arbete

Utbildningsgruppens arbete omfattar samtliga de skolformer som kommunerna har ett ansvar för. Idéer och erfarenheter inom en skolform sprids med GR som arena till andra. Utvecklingsarbete och sambruk erbjuds alla skolformer och görs tillgängligt för offentliga såväl som fristående verksamheter. Det öppna utbildningslandskapet inbegriper alla elever/studerande från förskola till vuxenstuderande och GR ska i nedan föreslagna aktiviteter och löpande verksamhet beakta barn-, jämställdhets- och mångfaldsperspektiven.

Samspelet mellan förbundsstyrelse och Utbildningsgrupp

GRs absolut främsta framgångsfaktor utgörs av bredden och djupet på det politiska engagemanget för den regionala saken. Ska 13 kommuner åstadkomma resultatgivande samarbete förutsätts många ledande och kommunalt förankrade politikers delaktighet. Utan ett sådant förhållningssätt

fallerar den så viktiga lokala förankringen. Vidare blir insikten bland de förtroendevalda i medlemskommunerna om att regionens samlade tyngd ger större resultatgenomslag än vad medlemskommunerna skulle kunna åstadkomma genom enskilt agerande alltför svag. För att ledande kommunpolitiker ska engagera sig regionalt förutsätts att dessa ges rejäla beslutsmandat och en tydlig roll. Av detta följer att konstruktionen med en stor styrelse kompletterad med hälften så stora styrgrupper skapar både många politikernas engagemang samt därtill den kunskapsbredd som förutsätts för att etablera och utveckla ett fruktbart regionalt samarbete.

Aktiviteter och löpande verksamhet

Utbildningsgruppens aktiviteter och löpande verksamhet finns mer utförligt redovisade i olika underlag på www.grkom.se/utbildning2014. Inom ramen för detta löpande arbete pekar Utbildningsgruppen ut nedanstående satsningsområden som särskilt viktiga 2014. Aktiviteterna ska bidra till en gynnsam pedagogisk utveckling för de elever/studerande som bor i GRs 13 medlemskommuner. De ska också stimulera aktiviteter i syfte att skapa ett så öppet utbildningslandskap som möjligt och på så vis sammantaget stödja arbetet med att verka i riktning mot Utbildningsgruppens vision.

Läromedelssamverkan

Inom ramen för GR-samverkan inköps läromedel till ett ordervärde av ca 48 (46) miljoner kronor. Den regionala satsningen på GRs "GRöna Läromedel" genom gemensam distribution reducerar trafikarbetet med 80 procent. Av GRs medieutbud finns 85 procent som s.k. strömmande distribution för åtkomst via Internet.

Den digitala utvecklingen i skolan har fortsatt kraft och behoven av undervisningsmaterial i digital form kommer att öka oavbrutet. Här ska GR Läromedel vara en självklar arena i den kompetensutveckling inom IT och media som skolan söker. Med varje skolas unika behov i fokus ligger det i GR-verksamhetens uppdrag att tillsammans med ledare, pedagoger och elever söka de optimala lösningarna.

På GR Läromedel ska regionens 1 300 skolor, från förskola till vuxenutbildning, kunna söka kunskap kring de läromedel som idag finns att tillgå. Det tryckta läromedlet lämnar mer plats för digitala

versioner, skolbibliotekens böcker prenumereras på digitalt och här har GR Läromedel ett uppdrag att informera och förmedla tjänster/licenser till regionens skolor.

Genom samverkan kring gemensamma inköp ökar också möjligheterna till rabatter och ett brett utbud av läromedel i alla former.

GR Läromedel ska vara den självklara mötesplatsen där en samlad kompetens kring frågor om läromedel finns att tillgå. GR Läromedel kommer under 2014 fortsatt arbeta för en effektivare läromedelsförsörjning genom:

- att erbjuda ett brett och kontinuerligt uppdaterat utbud av media för lärande, där upphovsrätten säkerställts för användning i regionens samtliga skolor,
- att öka åtkomst för lärare och elever av s.k. strömmande media (distribution över Internet),
- att genom dialog med lärare och blivande lärare tillgängliggöra ett för skolan efterfrågat läromedelsutbud,
- att anpassa utbudet i syfte att möta kommunernas IKT- och skolutveckling,
- att genom mediainformation biträda skolan i pågående digitaliseringsprocess,
- att exponera och erbjuda skolan nya former av digitala läromedel och lärverktyg,
- att tillgodose skolans behov av kompetensutveckling inom IKT- och media,
- att tydligt synliggöra möjligheterna med den digitala tekniken för arbetet med barn i behov av särskilt stöd,
- att i samverkan med externa aktörer pröva former för att distribuera skönlitteratur i digitalt format till skolan, samt
- att utgöra en vital plattform för information, avtal och överenskommelser, för regionens skolor och andra aktörer inom läromedelsområdet.

Skola-arbetslivssamarbete

www.praktikplatsen.se erbjuder samordning av praktikplatser för grundskola, gymnasieskola, gymnasial vuxenutbildning samt högskola. Arbetsmarknadspraktik för SFI-studeranden och ungdomar samt feriearbete för ungdomar kan också förmedlas via webbsidan. Ca 5 700 (5 000) privata och offentliga arbetsgivare samarbetar med www.praktikplatsen.se.

GR och arbetsmarknadens parter har klart markerat hur viktigt det är med en nära och kvalitativt god samverkan mellan skola och arbetsliv. Detta

är dokumenterat i den Avsiktsförklaring avseende kvalitetskriterier för arbetslivskontakter, som arbetslivets organisationer tillsammans med GR har antagit. GR ska enligt denna vara den självklara samarbetspartnern för alla skolformer när det gäller metodutveckling och samverkan inom området Skola-arbetsliv.

Utveckling av nya arbetssätt och metoder för skola-arbetslivssamverkan kommer att fortsätta under 2014 genom:

- fördjupad samverkan inom alla skolformer,
- förstärkning av samarbetet inom det s.k. SAK-rådet, där Svenskt näringsliv, Västsvenska handelskammaren, Företagarna, BRG, SACO, TCO, LO och Arbetsförmedlingen ingår,
- kompetensutveckling av skolpersonal inom skola-arbetslivsområdet, bl.a. med praktik/jobbkuggning på arbetsplatser,
- utbildning av handledare på arbetsplatserna,
- fortsatt arbete med att skapa en webbaserad kunskaps- och idébank där skolorna kan utbyta erfarenheter och få inspiration i skola-arbetslivsarbetet.

Kompetensutveckling för pedagoger och ledare

Pedagogiskt Centrum och Framtidens Ledare möter årligen ca 40 000 deltagare på seminarier, vid längre och kortare utbildningar, på konferenser och vid andra arrangemang som mässor och liknande. Den enskilt största kompetensutvecklingsinsatsen är Mötesplats Skola under vecka 44 som attraherar närmare 7 000 deltagare, och den största elevorienterade aktiviteten är Gymnasiedagarna med ca 22 000 besökare.

Pedagogiskt Centrum och Framtidens Ledare utvecklar och genomför kompetensutveckling för utbildningslandskapet och avseende ledarskapsförsörjning inom regionen.

Pedagogiskt Centrum initierar och genomför kompetensutveckling, ledarskaps- och skolutvecklingsprojekt på uppdrag av GRs medlemskommuner. Insatserna genomförs kommunövergripande såväl som mer djupgående i enskild kommun och verksamhet, vilket medför tydliga fördelar utifrån ett samordnings-, samverkans- och ekonomiskt rationalitetsperspektiv.

Pedagogiskt Centrum ska vidare vara en katalysator och resurs inom regionen för att skapa, sprida och tillgängliggöra utvecklingsåtgärder, innovation och aktiviteter, för regionens elever, lärare, skolle-

dare, samt för andra aktörer på skolans område, som syftar till att utveckla och stärka utbildningslandskapet i Göteborgsregionen.

Pedagogiskt Centrum ska skapa arenor och mötesplatser för verksamma inom utbildningslandskapet. Dessa forum ska bidra till kompetensutveckling samt idé, kunskaps- och erfarenhetsutbyte inom och över kommungränserna.

De utvecklingsfrågor som genomförs inom ramen för Pedagogiskt Centrums verksamhet ska utgå från elevernas perspektiv, och verksamheten i stort ska ha ett tydligt och aktivt elevorienterat förhållningssätt.

Vidare verkar Pedagogiskt Centrum genom Framtidens Ledare för visionen att hela Göteborgsregionen ska präglas av ett utvecklande, attraktivt och hållbart ledarskap. Verksamheten erbjuder utvecklingsprogram för ledare på olika nivåer samt skräddarsydda lösningar för medarbetare, chefer, arbets- och ledningsgrupper inom regionens förvaltningar och kommunala bolag. Framtidens Ledare arbetar över såväl kommun- som verksamhetsgränser med en pedagogik som är processinriktad och strävar efter att utveckla deltagarna/grupperna i syfte att skapa ökad effektivitet i verksamheten.

Inom ramen för verksamheten ska följande områden särskilt beaktas under 2014:

- bevakning och implementering av aktuella reformer och förändringar på utbildningsområdet,
- kvalitets- och verksamhetsutveckling av skolan och dess strukturer, satsningar kring betyg och bedömning, uppföljning och måluppfyllelse,
- satsningar i syfte att främja entreprenöriellt lärande,
- utveckling av metodik och pedagogik kopplat till upplevelsebaserat lärande,
- utveckling av yrkesverksammas kunskaper och förhållningssätt till IT och lärande som pedagogiskt verktyg, samt utveckling av skolans strukturer rörande detta,
- satsningar för att motverka utanförskap genom att främja elevers närvaro i skolan,
- pedagogik och metodik kring matematik, naturvetenskap och teknik,
- barn och ungas färdigheter kring att läsa och skriva,
- satsningar kring hållbar utveckling, sex och samlevnad, elevhälsa, demokrati och mänskliga rättigheter samt metodik och pedagogik inom ramen för sfi,

- skapa regionala mötesplatser för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling,
- ledarskapsutveckling inom skola med fokus på skolledarrollen,
- ledarskapsutveckling i alla chefsled samt över kommun- och verksamhetsgränser,
- nätverk för anställda med intresse för ledarskap, utveckling, förändringsarbete och s.k. employer branding,
- ledarutveckling kopplat till generationsväxlingen,
- strategisk utveckling av individer, grupper och verksamheter med utgångspunkt i det personliga ledarskapet,
- utvecklingsarbete med syftet att skapa effektiva team inom alla typer av grupper, inklusive ledningsgrupper.

Det öppna utbildningslandskapet

Syftet med utbildningssamverkan är att genom samarbete och sambruk skapa arenor för möten, utveckling, idé- och kunskapsutbyte. I arbetet med att medverka till det öppna utbildningslandskapet spelar de olika ledar- och professionsnätverken i GRs regi en avgörande roll. Gymnasieantagningen är ytterligare ett viktigt led i denna strävan, där elevens perspektiv och möjlighet att välja är i centrum.

För 2014 pekas nedanstående satsningsområden ut:

- utveckling av det kontinuerliga arbetet gällande skolformernas samverkansavtal,
- framtagande och implementering av ett utvecklat antagningssystem,
- fördjupat arbete kring det kommunala informationsansvaret (uppföljningsansvaret) åtföljt av regiongemensamma åtgärder,
- utvecklad dialog med fristående skolor,
- regionsamverkan kring yrkesutbildningar,
- samarbete kring de fem introduktionsprogrammen i gymnasieskolan,
- utveckling av nya verktyg och metoder för samverkan och i nätverk,
- vidareutveckling inom området statistik, analys och interkommunala jämförelser.

GRvux, GRsfi

GRvux anordnar och samordnar ett gemensamt utbud av gymnasiala yrkesutbildningar för vuxna. Utbildningarna är tillgängliga för alla oavsett bostadsort och arbetsplats. De är geografiskt spridda i de flesta av GRs 13 medlemskommuner. Infor-

mationen om, och ansökan till utbildningarna sker genom GRvux hemsida www.grvux.se.

GRsfi, svenska i kombination med yrkesutbildning/ vidare studier, syftar till att erbjuda nyanlända invandrare - såväl flyktingar som övriga - svenska för invandrare, sfi, som är anpassad till den nyanländes förutsättningar och behov. Satsningen ska också underlätta för berörda målgrupper att effektivare och med högre kvalitet tillägna sig det svenska språket samt underlätta inträde på arbetsmarknaden och/ eller fortsatt högskoleutbildning.

Resursfördelning

Budgetöversikt åren 2012-2014

Budgetöversikten på denna sida visar horisontellt budgeten uppdelad på styrgruppernas verksamhet och övrig verksamhet. För varje verksamhet anges en totalsumma för intäkter samt en specifikation av summan av intäkter som utgörs av årsavgift till GR från kommunerna (medlemsavgift). Vertikalt är indelningen för respektive år (2012-2014) budgeterade intäkter, budgeterade kostnader och budgeterat resultat.

I budgetöversikten kan utläsas att GR förväntas omsätta 353,8 mkr år 2014, vilket innebär en något lägre omsättningsnivå än den budgeterade 2013, men en ökning jämfört med budget 2012. Omsättningen förändras på grund av övriga intäkter. Övriga intäkter utgörs till stor del av deltagaravgifter vid kurser, seminarier, cirklar, konsultationer och konferenser, försäljning av läromedel, gymnasieantagning

samt bidrag från staten, Socialstyrelsen, SKL, VGR, länsstyrelsen och EU.

Fremst minskar omsättningen inom Arbetsmarknad mellan 2013 och 2014. Detta beror på att ett antal EU-finansierade projekt som är i sin genomförandefas 2013 kommer att avslutas under 2014. Utöver detta pågår också en översyn av personal- och intäktsfördelning mellan sociala och arbetsmarknadsområdet avseende 2013 och 2014.

FoU i Väst har flera större 2-3-åriga projekt som avslutas under 2012 och 2013. Därför ligger omsättningen på en högre nivå dessa år. 2014 beräknas omsättningen minska.

Kommunernas årsavgift till GR ökar 2013 och 2014, och även transfereringarna ökar något 2013 och 2014. För mer information se rubriken Kommunernas årsavgift till GR på sidan 30.

VERKSAMHET	ÅR 2012			ÅR 2013			ÅR 2014		
	Budget- erade intäkter	Budget- erade kostnader	Budget- erat resultat	Budget- erade intäkter	Budget- erade kostnader	Budget- erat resultat	Budget- erade intäkter	Budget- erade kostnader	Budget- erat resultat
STYRGRUPPERNAS VERKSAMHET									
Sociala området									
FoU i väst	19 600	-19 600	0	18 000	-18 000	0	16 000	-16 000	0
varav årsavgift	3 715			3 754			3 783		
Social verksamhet	3 522	-3 522	0	3 500	-3 500	0	3 500	-3 500	0
varav årsavgift	2 348			2 348			2 348		
Arbetsmarknad	31 936	-31 936	0	49 960	-49 960	0	35 440	-35 440	0
varav årsavgift	3 457			3 457			3 457		
Miljö och samhällsbyggnad	17 286	-17 286	0	25 298	-25 298	0	25 300	-25 300	0
varav årsavgift	8 654			8 654			8 654		
Utbildningsgruppen	179 408	-179 408	0	233 986	-233 986	0	234 000	-234 000	0
varav årsavgift	15 093			15 093			15 093		
Styrgruppernas verksamh. totalt	251 752	-251 752	0	330 744	-330 744	0	314 240	-314 240	0
ÖVRIG VERKSAMHET									
Gemensam verksamhet	11 003	-11 503	-500	10 969	-11 529	-560	11 400	-12 000	-600
varav årsavgift	7 574			8 185			8 637		
Transfereringar	26 980	-26 980	0	27 039	-27 039	0	27 087	-27 087	0
varav årsavgift	26 980			27 039			27 087		
Politisk organisation	1 000	-1 000	0	1 028	-1 028	0	1 028	-1 028	0
varav årsavgift	1 000			1 028			1 028		
Räntor	0	500	500	0	560	560	0	600	600
varav årsavgift	0			0			0		
Övrig verksamh. totalt	38 983	-38 983	0	39 036	-39 036	0	39 515	-39 515	0
Verksamhet totalt	290 735	-290 735	0	369 780	-369 780	0	353 755	-353 755	0

Kommunernas årsavgift till GR

Den totala årsavgiften från kommunerna har mellan 2003 och 2010 beräknats som 68,11 kr per kommuninvånare i respektive kommun. Fr.o.m. 2011 är årsavgiften från kommunerna till GR 74,11 kr per kommuninvånare. Detta grundar sig på två beslut i förbundsstyrelsen, dels att göra FoU i Väst/GR till en ordinarie verksamhet inom GR (beslut 2010-02-26, § 329), dels att det tillkommer en årsavgift på 2 kr/invånare på grund av höjt bidrag till Västkuststiftelsen (beslut 2010-09-24, § 367).

Kommunernas årsavgift till GR föreslås vara 74,11 per kommuninvånare även år 2014. Befolkningsutvecklingen inom Göteborgsregionen kommer att ge en ökning av den totala årsavgiften till GR på ca 1 procent.

Av den totala budgeterade årsavgiften från kommunerna transfereras ca 39 procent eller 28,64 kr per kommuninvånare vidare till flera andra regionala organisationer 2014. Transfereringen till Västkuststiftelsen, Västkom och Europakorridoren ökar då antalet kommuninvånare i medlemskommunerna ökar, vilket bidrar till ökade totala transfereringar 2013 och 2014.

Årsavgiften till GR, exklusive transfereringar, uppgår till 43,0 mkr, vilket utgör 13,2 procent av GRs omsättning exklusive transfereringar (326,7 mkr).

Man kan därmed också säga att GRs styrgrupps verksamhet och övrig verksamhet, exklusive transfereringar, till 13,2 procent finansieras av årsavgifter.

Till 86,8 procent finansieras GRs verksamhet av övriga intäkter. Nedan illustreras hur årsavgiften fördelas på GRs styrgrupper och övrig verksamhet exklusive transfereringar.

Tabell: Transfereringar år 2014

	Tkr	Motsv. kr/inv
BRG	20 000	21,15
Västkuststiftelsen	3 357	3,55
VästKom	1 755	1,86
Göteborg & Co	1 100	1,16
Europakorridoren	466	0,49
Övriga bidrag*	409	0,43
Summa	27 087	28,64

*) T.ex. LTS, ARC, Europa Direkt m.fl.

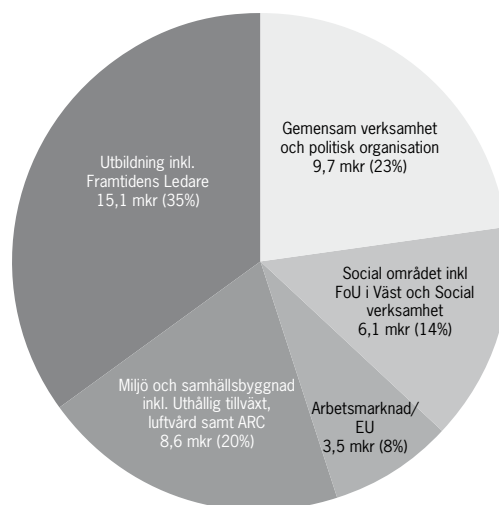
Tabell: Årsavgiftens fördelning per kommun 2010-2014 (kkr).

Kkr	2010	2011	2012	2013	2014
Ale	1 861	2 030	2 034	2 044	2 059
Alingsås	2 537	2 780	2 801	2 820	2 838
Göteborg	34 069	37 598	38 074	38 565	38 890
Härryda	2 287	2 520	2 554	2 583	2 606
Kungsbacka	4 950	5 480	5 560	5 629	5 686
Kungälv	2 743	3 018	3 056	3 078	3 093
Lerum	2 594	2 839	2 859	2 875	2 886
Lilla Edet	874	947	932	929	931
Mölndal	4 074	4 475	4 519	4 546	4 566
Partille	2 302	2 548	2 600	2 632	2 654
Stenungsund	1 611	1 777	1 800	1 823	1 840
Tjörn	1 019	1 109	1 108	1 109	1 110
Öckerö	834	911	924	925	928
Summa	61 755	68 032	68 821	69 558	70 087
kr/inv	68,11	74,11	74,11	74,11	74,11

Årsavgiften 2014 är beräknad utifrån uppgift från SCB om befolkning den 30/9 2012.

Avgiften skall baseras på befolkningstal per 31/12 2012, och skall därför ses som preliminär.

Diagram 1: Årsavgiftens fördelning.

Balansbudget och nyckeltal 2011–2014

Soliditet definieras här som eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Soliditeten anger den finansiella ställningen på lång sikt, dvs. den visar vilken beredskap det finns för att möta oförutsedda händelser, t.ex. framtida resultatförsämringar. GRs soliditet var god 2011 och förväntas öka 2012 för att därefter minska 2013 och 2014.

Kassalikviditet definieras här som förhållandet mellan omsättningstillgångar (exklusive varulager) och kortfristiga skulder. Kassalikviditeten visar vilken beredskap som finns för att klara de löpande betalningarna. GR hade en god likviditet 2011. Likviditeten förväntas vara fortsatt god 2012-2014.

Kassaflödet syftar till att redovisa flödet av pengar och är summan av in- och utbetalningar under året.

Balansbudget 2011–2014.

Belopp i mkr	Bokslut 2011-12-31	Prognos 2012-12-31	Budget 2013-12-31	Budget 2014-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella och materiella anläggningstillgångar	2,0	1,6	0,8	0,3
Finansiella anläggningstillgångar	19,3	19,1	19,1	19,1
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	<i>21,3</i>	<i>20,7</i>	<i>19,9</i>	<i>19,4</i>
Omsättningstillgångar				
Varulager mm	11,3	48,7	62,0	59,3
Kortfristiga fordringar	44,1	42,2	45,5	44,8
Likvida medel	73,8	59,2	64,9	62,5
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	<i>129,2</i>	<i>150,1</i>	<i>172,4</i>	<i>166,6</i>
SUMMA TILLGÅNGAR	150,5	170,8	192,3	186,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	37,7	45,5	45,5	45,5
– därav årets resultat	1,8	9,6	0,0	0,0
Avsättningar	1,3	1,3	1,3	1,3
Kortfristiga skulder	111,5	124,0	145,5	139,2
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	150,5	170,8	192,3	186,0
Soliditet (exkl Gryning)	17,3%	20,1%	17,7%	18,3%
Likviditet (exkl Gryning)	116%	114%	121%	122%
Kassaflöde mkr	14,2	-14,6	5,7	-2,4

Kommunal samverkan – regional styrka

Göteborgsregionen är en näringsgeografiskt sammanhängande region med en gemensam bostads- och arbetsmarknad. Därför är det nödvändigt att kommunerna löser frågor tillsammans inom olika områden.

GR (Göteborgsregionens kommunalförbund) är en samarbetsorganisation för tretton kommuner i Väst-sverige. GRs uppgift är att verka för samarbete över kommungränserna och vara ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte i regionen.

Verksamheten inom GR ska vara till kommunal nytta, samtidigt som den ska stärka regionen, både nationellt och internationellt. Det övergripande syftet är att skapa en attraktiv region med goda levnadsvillkor för alla invånare.

Sammanfattningsvis har GR till uppgift att

- skapa nätverk, sprida idéer och stimulera till erfarenhetsutbyte,
- svara för planering av regional karaktär,
- aktivt bevaka regionens intressen genom uppvaktningar, remissyttranden etc,
- driva gemensamma utvecklingsprojekt tillsammans med medlemskommunerna,
- samordna och stödja kommunerna med kompetenshöjande insatser,
- medverka till en gemensam plattform för omvärldsorientering, debatt och förmedling av framtidsbilder,
- erbjuda service/sambruk på områden där den enskilda kommunens resurser är otillräckliga.

Göteborgsregionens kommunalförbund